

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Prieceleovej a členov JUDr. Štefana Šatku a JUDr. Zdenky Kohútovej, v právnej veci žalobcu: **I. s. r. o.**, K., 010 65 Žilina, IČO: X., zastúpeného: JUDr. A. D., advokát, T., X. Bratislava 2, proti žalovanému: **E., s. r. o.**, S., X. Bratislava, IČO: X., zastúpeného: JUDr. E. C., advokátka, S., X. Bratislava, o zaplatenie 92 160,30 Sk s prísl., vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod č. k. 26 Cb 174/2005, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 14. septembra 2007 č. k. 7 Cob 32/07-178, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 14. septembra 2007 č. k. 7 Cob 32/07-178 **zrušuje** a vec mu **vracia** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 92 160,-- Sk s 12 % úrokom z omeškania ročne od 19. 03. 2004 do zaplatenia a nahradiť trovy konania 28 395,50 Sk. Zistil, že účastníci konania uzatvorili 23. 02. 2002 zmluvu o vyslaní zamestnancov za účelom poskytnutia odbornej pomoci ako nepomenovanú zmluvu podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka. Na základe tejto zmluvy žalobca vyslal svojho experta J. M., ktorý poskytoval odbornú pomoc pre žalovaného, podľa dohodnutých zmluvných

podmienok, a preto žalobca má nárok na dohodnutú odmenu tak, ako ju vyúčtoval žalobca vo výške 92 160,-- Sk.

Proti rozsudku podal odvolanie žalovaný. Uviedol, že prvostupňový súd zistil skutkový stav neúplne a dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. V skutočnosti v prvom kvartáli roku 2003 nedošlo k plneniu zo strany žalobcu, a preto nie je dôvod, aby žalovaný uhradil faktúru, ktorú žalobca vystavil takmer rok po tom, čo údajne došlo k spornému plneniu. Žalobca neunesol dôkazné bremeno, keďže okrem výpovede svedkov, ničím nepreukázal svoje tvrdenia, hoci svedkovia uviedli, že o vykonaných expertných prácach existujú písomné záznamy. Navrhol preto zmeniť rozsudok tak, že žaloba sa zamietá v celom rozsahu.

Krajský súd v Bratislave, ako odvolací súd, o odvolaní žalovaného rozhodol tak, že zmenil rozsudok a žalobu zamietol. Dospel k záveru, že súd prvého stupňa vykonal dostatočné dokazovanie, správne zistil skutkový stav veci, vyvodil z neho však nesprávne právne závery, preto rozhodnutie podľa § 220 ods. 1 O. s. p. zmenil. Stotožnil sa s názorom súdu prvého stupňa, že počas rokov 2002 a 2003 bola zmluva o vyslaní zamestnancov za účelom odbornej pomoci riadne plnená. Žalobca vyslal svojho zamestnanca J. M., aby plnil úlohy experta a žalovaný v zmysle čl. IV odsek 2/ tejto zmluvy, refundoval náklady žalobcu, ktoré mu vznikli v súvislosti s plnením zmluvy. Sporná odmena za obdobie mesiacov január – marec 2003 bola zo strany žalobcu vyfakturovaná až po roku, aj keď v predchádzajúcom období žalobca vždy riadne vystavil a doručil faktúru za odbornú pomoc žalovanému, ktorý ju riadne uhradil. Odvolací súd zistil, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, keďže okrem výpovede svedkov, ničím nepodložil svoje tvrdenie, a to napriek tomu, že počas výsluchu na pojednávaní na súde prvého stupňa svedkovia viackrát spomínali, že o vykonaných expertných prácach existujú písomné záznamy. Žalobca aj pred odvolacím súdom vyhlásil, že tieto dôkazy, ktoré by nasvedčovali plneniu zo zmluvy v spornom období, zadovážiť nevie. Žalobca nevedel nevyvrátiteľným spôsobom preukázať, že k spornému plneniu došlo, preto súd prvého stupňa pochybil, keď žalobe vyhovel. Odvolací súd preto na základe odvolania žalovaného rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že úspešnému žalovanému priznal náhradu trov prvostupňového konania a odvolacieho konania vo výške 57 695,75 Sk.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Uviedol, že odvolací súd neuznal svedecké výpovede vykonané pred súdom prvého stupňa za dôkaz, preukazujúci tvrdenia žalobcu, avšak vo svojom zmeňujúcom rozhodnutí neuviedol žiadne skutočnosti, ktorými by boli tieto svedecké výpovede spochybnené. Listiny, na ktoré sa odvoláva odvolací súd, neboli ako dôkaz predložené, pretože sa nachádzajú v Chorvátskej republike. Žalobcovi nemožno uložiť povinnosť predložiť tieto listinné dôkazy, keďže tieto sa u neho nenachádzajú, žalobca však označil, kde sa tieto listiny nachádzajú, čím si splnil svoju povinnosť tvrdenia. Súd prvého stupňa mohol uložiť týmto spoločnostiam, aby potrebné listiny predložili. To však neurobil ani súd prvého stupňa, ani odvolací súd. Postupom odvolacieho súdu bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom, keďže neuznal dôkazy vykonané pred súdom prvého stupňa, ktoré označil žalobca a stanovil, že tvrdenia žalobcu mali byť preukázané inými dôkaznými prostriedkami. Odvolací súd zmenil hodnotenie dôkazov vykonané súdom prvého stupňa bez akéhokoľvek relevantného dôvodu, čím došlo v odvolacom konaní k inej vade. Odvolací súd mal za to, že tvrdenia žalobcu mali byť preukázané listinnými dôkazmi, sám však tieto dôkazy nevykonal a dokazovanie nedoplnil. V dôsledku týchto väd v konaní odvolací súd vec nesprávne právne posúdil a vo veci nesprávne rozhodol. Žalobca navrhuje, aby dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu žalobcu uviedol, že považuje rozsudok odvolacieho súdu za správny, pretože vychádza z vykonaného dokazovania, odvolací súd starostlivo prihliadol na všetky skutočnosti a okolnosti, ktoré za konania vyšli najavo. Nepovažuje za dôvodné tvrdenie žalobcu v dovolaní, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože bol prítomný na pojednávaniach na súde prvého stupňa aj na odvolacom súde, aktívne vystupoval v konaní, predkladal a navrhoval dôkazy, ktoré súdy zhodnotili v súlade s pravidlami Občianskeho súdneho poriadku. Odvolací súd v pozmeňujúcom rozsudku vychádzal z existujúceho personálneho prepojenia medzi žalobcom a žalovaným, čo nezohľadnil súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí. Svedok J. M. bol v čase, kedy plnil expertné úlohy zo strany žalobcu v prospech žalovaného, zamestnancom žalobcu a zároveň konateľom žalovaného. Ďalší svedok JUDr. M. K. bol v roku 2003 konateľom žalobcu a zároveň členom dozornej rady žalovaného. Odvolací súd v pozmeňujúcom rozsudku zohľadnil aj to, že žalovaný mal až do ukončenia zmluvy záujem na jej plnení, o čom svedčí aj to, že za poskytnuté expertné služby v prvom štvrtroku 2004 riadne zaplatil na základe

vystavenej faktúry. Predmetnú spornú faktúru za prvý štvrtrok 2003 žalobca vystavil a doručil žalovanému k úhrade takmer rok po údajnom plnení. Aj na základe týchto skutočností odvolací súd mohol dospieť k odlišnému záveru, a preto správne zmenil rozsudok súdu prvého stupňa. Žalovaný preto navrhuje, aby dovolací súd dovolanie žalobcu zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 2 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), proti rozsudku, ktorý možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v rozsahu podľa § 242 ods. 1 O. s. p., a dospel k záveru, že rozsudok treba zrušiť.

Občiansky súdny poriadok umožňuje účastníkom konania podať dovolanie len z dôvodov taxatívne uvedených v § 241 ods. 2 O. s. p. Dovolanie možno preto odôvodniť len tým, že : a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O. s. p.; b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Inou vadou konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná (§ 242 ods. 1 O. s. p.), je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p., nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Iná vada konania je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 213 ods. 1 O. s. p., odvolací súd je viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvého stupňa s výnimkami uvedenými v ustanoveniach ods. 2 až 4. Ak má odvolací súd za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu opakuje sám (§ 213 ods. 2 O. s. p.).

Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že podmienkou toho, aby odvolací súd mohol zmeniť napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa je, aby toto rozhodnutie považoval odvolací súd za nesprávne, napriek tomu, že súd prvého stupňa podľa názoru odvolacieho súdu správne zistil skutkový stav veci. Aby odvolací súd mohol dospieť k takémuto záveru,

odôvodňujúcemu zmenu napadnutého rozhodnutia, musí sa zaoberať skutkovými zisteniami, ku ktorým dospel súd prvého stupňa a až v prípade, ak zistí, že tomuto skutkovému zisteniu nemožno nič vyčítať, posúdi, či na správne zistený skutkový stav, súd prvého stupňa správne aplikoval právnu normu – či vec správne posúdil po právnej stránke. Ku zmene odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa môže dôjsť aj vtedy, ak súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, podmienkou zmeny rozhodnutia však v takomto prípade je, že odvolací súd sám doplní dokazovanie, na základe ktorého dospeje k úplnému skutkovému zisteniu, tvoriacemu podklad pre rozhodnutie vo veci (§ 213 ods. 3 a 4 O. s. p.).

Z obsahu spisu vyplýva, že odvolací súd z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa vyvodil odlišné skutkové a na ich základe aj právne závery. Vyplýva to z hodnotenia dôkazov odvolacím súdom, ktorý dospel k záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, keďže okrem výpovede svedkov, žalobca ničím nepodložil svoje tvrdenie. Teda odvolací súd inak hodnotil jediný dôkazný prostriedok v konaní – výpovede svedkov, ako súd prvého stupňa. Ak sa však odvolací súd chce odchýliť od skutkových zistení súdu prvého stupňa, na základe bezprostredne pred ním vykonaných dôkazov, musí dokazovanie v zmysle § 213 ods. 2 O. s. p. sám opakovať alebo ho doplniť a zadovážiť si tak rovnocenný podklad pre odlišné hodnotenie dôkazov v zmysle § 132 O. s. p. Len takýto postup je v súlade so zásadou priamosti a ústnosti občianskeho súdneho konania. Je neprípustné, aby odvolací súd ku svojim odlišným skutkovým zisteniam, vedúcim k záveru o nedôvodnosti žaloby, dospel iba na základe prehodnotenia dôkazov vykonaných súdom prvého stupňa. Z obsahu zápisnice o pojednávaní pred odvolacím súdom dňa 14. 09. 2007 vyplýva, že odvolací súd vychádzal len z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa, nevykonával žiadne iné dôkazy. Napriek tomu dospel k inému skutkovému zisteniu a právnomu hodnoteniu ako súd prvého stupňa. Argumentoval, že žalobca neunesol dôkazné bremeno a vykonané dôkazy - výpovede svedkov nepovažoval za postačujúci dôkazný prostriedok, bez toho, aby uviedol, prečo tento dôkazný prostriedok vyhodnotil inak ako súd prvého stupňa, keď neopakoval výpovede svedkov v konaní pred odvolacím súdom. Nevykonal žiadne dokazovanie v potrebnom rozsahu v zmysle § 213 ods. 2 O. s. p. na preukázanie tvrdenia žalobcu a nevykonal dôkaz označený žalobcom – nezabezpečil si písomné záznamy o expertných prácach, ktoré sa nachádzajú v obchodných spoločnostiach v Chorvátskej republike.

Z uvedených dôvodov sú skutkové a z nich vychádzajúce právne závery odvolacieho súdu predčasné a v danej procesnej situácii ich odvolací súd nemohol hodnotiť.

Dovolací súd dospel k záveru, že v konaní pred odvolacím súdom došlo k inej vade konania, majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.).

Z uvedených dôvodov, Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 243b ods. 1 O. s. p.) a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie (§.243b ods. 2 O. s. p.)

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného aj dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O. s. p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 13. augusta 2008

**JUDr. Alena P r i e c e l o v á, v.r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: Mária Blahová